

i úprava o žádosti za doručení rozsudku za účelem provedení odvolání a o lhůtě ku provedení. Poslední odstavec § 388. dává právo žádosti za doručení rozsudku jen obžalovanému a obhájci s tím účinkem, že 8denní lhůta ku provedení odvolání běží teprve od doručení rozsudku. Žalobce nebo poškozený, jemuž právo k odvolání ihned při vynesení rozsudku vzniklo a on je také ihned uplatnil, mohl sice žádati za opis rozsudku, ale nikoli s tím účinkem, že mu běží lhůta ku provedení teprve ode dne doručení opisu rozsudku. Tito mohli podati provedení odvolání vždy jen v 8 dnech od prohlášení rozsudku při hlavním líčení.

Prohlášení rozsudku při hlavním líčení nemá pro poškozeného, podal-li odvolání žalobce, žádné účinnosti, a má-li míti účinnost na lhůtu k jeho odvolání, které teprve mabyl po prohlášení, musí mu býti rozsudek znova prohlášen. A poněvadž nemá práva žádati za rozsudek s tím účinkem, aby mu lhůta ku provedení běžela až ode dne doručení, je zřejmo, že zákon v ustanovení § 388. III. odst., mluvě o prohlášení rozsudku doručení, má na mysli doručení rozsudku s právní účinnosti, pokud se týče lhůty práva k odvolání poškozenému později vzniklého, nejen obžalovanému dle § 329., nýbrž i poškozenému za tím účelem, by právo k odvolání nově mu vzniklé uplatnil a dostáváje ihned též rozsudek uplatnití mohl. Jinak nemělo by vůbec smyslu ustanovení § 383. III. 2 b, dle něhož může se poškozený odvolat proti srovnávacímu rozsudku pouze, když se neodvolal žalobce.

(Pokrač.)

Prof. Dr. Karel Laštovka:

## **Rozhodnutí Nejv. Spr. soudu R. Č. S.**

### **Poplatky na Slovensku. Odvolání.**

(Nález spr. soudu 26. V. 1926 č. 11025.)

Jest sice správné, že úřad může i k opožděnému odvolání přezkoumati vyměření poplatku a po případě poplatek opravit. Není však žádného zákonného předpisu, dle kterého by byl úřad povinen, aby meritorně přezkoumával předpis poplatku, ohledně něhož lhůta odvolací byla zameškána.

Paragraf 148. n. p. p. a § 29. zák. článku XXXIV/1881 naopak stanoví, že odvolání, podaná po uplynutí 90 dnů od doručení platebního rozkazu mají býti z moci úřední zamítnuta. Z tohoto předpisu jest jediná výjimka, podá-li strana v dalších 30 dnech žádost za navrácení v předšlý stav pro překážky, které na ni nezávisely a jimž zabrániti nemohla. Promešká-li se tato lhůta, není dovoleno použití dalších odvolacích prostředků (§ 150. uher. poplat. n., § 31. zák. čl. XXXIV/1881).

### **Přidělování bytu vojenskému gázistovi.**

(Nález spr. soudu 22. VI. 1926 č. 13210.)

Ve smyslu § 25. odst. 1. ubytovacího zákona ve znění novely č. 118/24 a podle ustanovení § 2. vládn. nař. č. 119/24 lze přidělovati pouze byty, zapsané v rubrikách 4. a 5. výkazu o obsazovacím prostoru (§ 1.).

### **Mýtní poplatky na Slovensku. Vrácení neoprávněně vybraného dlažebného.**

(Nález spr. soudu 1. VI. 1926 č. 11555.)

Strana domáhala se výroku o tom, že za dobu od 1. ledna 1920 do 30. června 1922 bylo od ní dlažebně vybíráno neprávem. a v důsledku toho žádala, aby župa Povážská, jako právní nástupkyně býv. župy Turčanské byla uznána povinnou stěžovatelce vybrané poplatky s příslušenstvím vrátiti. Žádost byla v pořadí instančním zamítnuta min. veř. prací. Kompetence min. veř. prací není tu však odůvodněna. Podle § 102.



zák. čl. I/1890 přísluší rozhodovati o stížnostech ve věcech vybírání stanovených mýtních poplatků úřadům správním, a to v župách v první stolici hlavnímu služnému a v druhé stolici podžupanu, ve třetí pak stolici ministru obchodu, resp. nyní vzhledem k ustanovení odst. 2. § 9. zákona č. 210/20, ministru veřejných prací.

O stížnosti ve věci vybírání mýtních poplatků lze zajisté jak Nejvyšší správní soud již ve svém nálezu ze dne 14. března 1922 č. 3027 Boh. 1215, a v nálezu ze dne 18. května 1925 č. 9793 Boh. 4712, vyslovil, mluvíti i tehdy, když někdo popírá, že jest povinen platiti mýtné poplatky. Podle § 66. zák. čl. XXVI/1896, jehož předpisy, pokud jde o otázku, zda rozhodnutí stížností v odpor brané jest s hlediska § 5. zákona o správním soudě pokládati za konečné — zůstaly zákonem o Nejvyšším správním soudě nedotčeny, přísluší stranám stížnost k správnímu soudu, resp. nyní k Nejvyššímu správnímu soudu do takových usnesení podžupana (nyní župního úřadu), jimiž bylo rozhodnuto ve sporech o trvání koncesse k vybírání mýta, o osvobození od mýta a o oprávnění, jakož i o výši mýtních poplatků (cit. §§ 99. a 100. zák. čl. I/1890). Dle § 20. cit. zák. čl. XXVI/1896 jsou ode dne účinnosti tohoto zákona spory ve věcech vypočtených v II. hlavě druhé částky tohoto zákona, v níž obsaženo jest i ustanovení § 66., vůbec vyloučeny z rozhodování ministrů. Jsou tedy podle § 66. zák. čl. XXVI/1896 rozhodnutí župních úřadů, pokud jde o trvání koncesse k vybírání mýta, resp. o oprávnění k vybírání mýtních poplatků rozhodnutími konečnými.

Jest ještě zkoumati, zda na tomto právním stavu nenastala změna předpisy zák. čl. XX/1901. Dle § 2. tohoto zákona není proti rozhodnutí druhé stolice, pokud toto v meritu s rozhodnutím I. stolice jest v souhlase další opravný prostředek (appelace) z pravidla přípustným. Výjimky vypočteny jsou v II. odst. § 2. sub. lit. a) — c). Leč § 12. zák. čl. XX/1901 stanoví, že ustanovení § 2. nevztahuje se na ony záležitosti, o kterých rozhodovati přísluší do oboru působnosti správního soudu (scil. býv. správního soudu uherského). Ježto pak dle toho, co bylo řečeno, do rozhodnutí župního úřadu, který převzal působnost podžupana o povinnosti stěžovatelky k placení mýtních poplatků, přípustná byla dle § 66. zák. čl. XXVI/1896 stížnost k býv. uherskému správnímu soudu, nebylo dle § 12. zák. čl. XX/1901 možno ohledně dalšího postupu instančního odvolati se na § 2. zák. čl. XX/1901, a bylo tedy toto rozhodnutí župního úřadu rozhodnutím konečným. Pak ovšem nebylo ministerstvo veřej. prací příslušno, aby o další »dovolací žádosti« stěžovatelčině v pořadí instančním meritorně rozhodovalo.

#### Ustanovení ve školské službě na Slovensku.

Podle nálezu spr. soudu 2. VI. 1926 č. 11571. skončila 60denní lhůta k podání žádosti v § 2. nař. č. 226/23 stanovená dnem 11. II. 1924.

#### Dávka z majetku na Slovensku. Doručení platebnosti rozkazu.

Dle nálezu spr. soudu 2. VI. 1926 č. 11755, jestliže syn platebný rozkaz adresovaný jeho matce neprevzal ve vlastnosti ako zmocnenec teže v smysle § 267. odst. 2. a § 264. leg. cit., nemá doručení tohoto platebného rozkazu k jeho rukám žiadnych právných účinkov voči právnym nástupcom — dedičom matky.

#### Výplata vkladů v československých korunách.

(Z nálezu spr. soudu 16. VI. 1926 č. 12936.)

Výměrem finančního ředitelství v B. B. byl stěžovatelce bydlící v Budapešti k její žádosti povolen dodatečný soupis a okolkování dvou vkladních knížek spořitelny, současně byla ale peněžnímu ústavu zakázána výplata jich v československých korunách, poněvadž majitelka knížek zdržovala se až do nynějška v Maďarsku a proto ne-



může se tento pobyt v Maďarsku pokládati za přechodný a vklady takových osob nesmí se dle § 1. vládn. nař. č. 167/19 vypláceti v korunách československých. Tento názor byl uznán za správný, neboť dle § 1. vládního nařízení čís. 167/19 účty, jichž majitelé jsou na území bývalého Rakouska a Uherska mimo obvod Československé republiky, dlužno uzavřít k 26. únoru 1919 a výplaty z nich nesmí se státi v bankovkách kolkovaných československých.

Nejvyšší správní soud vyslovil již v nálezu Boh. č. 4243. adm., že slovo »jsou« nelze vykládati tak, jakoby jakákoliv mahodilá, přechodná absence majitele účtu mohla odůvodniti zákaz výplaty v bankovkách naší měny a že zákaz ten vztahovati lze jen na ty osoby, které v čas rozhodný neměly bydliště v republice Československé. Žádá-li však někdo, aby zákaz ten na jeho účty nebyl vztahován a dle-li v čas rozhodný dle svého tvrzení jen mahodile a přechodně mimo území Československé republiky, stihá jej původní břímě, že přes to, že byl vzdálen, měl zde stále bydliště.

### Stavební řád v Bratislavě.

Městský notářský úřad jako stavební úřad jest dle nálezu spr. soudu z 3. V. 1926 č. 10520. síce oprávněn na základě § 61. stav. ř. naříditi vyklízení a zbourání budovy hrozící sesutím, nelze však z předpisu tohoto vyvoditi oprávnění úřadu k opatřením rázu jiného, rámcem policie stavební překročujícím a do právní sféry majitele domu zasahujícím přes míru zřetely stavebně policejními odůvodněnou. Nelze v něm tedy viděti ani zákonný podklad pro oprávnění stavebního úřadu, aby u příležitosti a z podnětu rozkazu k vyklízení a demolování budovy ukládal vlastníkovi budovy povinnost opatřiti náhradní byt osobám, jež v této budově bydlí a vyklízením a zbořením jejím pozbudou dosavadního bytu.

### Dávka z úředních úkonů z povolení k přechodnému zaměstnávání cizích příslušníků.

Dle nálezu spr. soudu 14. VI. 1926 č. 5904. vyměřuje dávku tu zemský úřad práce (a ne min. sociální péče).

### Dávka z přírůstku hodnoty.

(Nález ze 17. VI. 1926 č. 12755.)

Dávkový řád č. 545/20 Sb. z. a n. v § 16. odst. 1. poslední věta předepisuje, že vyměří úřad dávku na základě pomůcek, jež má po ruce, jestliže zcizitel nevyhoví v dané mu lhůtě výzvě v § 16. odst. 1., 2. věta předepsaná; v § 16. odst. 2. pak nařizuje, že okolnosti, na základě kterých se při vyměřování dávky činí nárok na výhody (přípočty a pod.), jest v příznání uvést i a hodnověrně prokázat, jinak k nim při vyměření dávky nebude přihlíženo.

Z ustanovení těchto plyne jednak, že úřad není povinen přihlížeti k údajům strany, učiněným v příznání opožděně podaném a může dávku vyměřiti bez zřetele k údajům těm na základě jiných pomůcek, jež má po ruce, t. j. jež si sám opatří, aneb které jsou ve spisech obsaženy, ježto strana, jež nevyhověla vyzvání v dané lhůtě, nemá práva žádati, aby úřad přihlédl k příznání po uplynutí lhůty podanému a jest vyloučena z účinnosti při úředním zjišťování skutkových předpokladů pro vyměření dávky, jednak, že strana, která příznání k dávce včas nepodala, pozbývá nároku, aby k okolnostem v § 16. odst. 2. zmíněným přihlíženo bylo a že vyměřující úřad nemusí k takovému nároku opožděně uplatňovanému a tím zaniklému hleděti.

Jestliže pak strana nemá právo, aby jí následky zmeškání byly prominuty, neodporuje zákonu, když úřad vzhledem k tomu, že jak nesporně, stěžovatelé nevznesli včas nárok na výhody dle § 8. d. ř., dávku vyměřil bez zřetele na náklady, jako přípočitatelné položky účtované.



### **Daň důchodková na Slovensku.**

Podľa nálezu spr. súdu z 12. V. 1926, č. 10121, je dľa § 16. zák. čl. XI/1909, resp. § 6. čl. XXVI/1916 správny náhľad, že pre prijatie do základov dane dôchodkovej nerozhodnou je doba, kedy bola kupná cena za hmotu lesného dreva zaplatená, ale v ktorom roku bola splatná dľa smluvy.

### **Převodní poplatek na Slovensku.**

Podľa nálezu spr. súdu z 12. V. 1926 č. 10125, vznikne právo štátu na poplatok pri úplatných prevodoch, vo smysle § 28. odst. 2. zák. čl. XI/1918 dňom uzavretia smluvy, tedy dňom, keď písomná smluva bola všetkými kontrahentmi podpísaná, a nie až dňom, keď smluva bola vo smysle § 4. zákona čís. 64/18 a § 6. nar. mín. pre Slovensko č. 11/19 (Úrad. Nov. č. 3. a 4. 1919) schválená. Schválenie učinené užším župným výborom má len ráz policajný a nie ráz vrchnostenský. (Boh. 750.)

### **Jazykové právo.**

(Nález spr. soudu z 16. VI. 1926 č. 10243.)

Za sporu byla otázka, zda krajský soud byl povinen při vyřizování podání vydati stěžovateli český i německy nejen vlastní vyřízení tohoto podání, nýbrž opatřiti také rubriku, kterouž mu současně s vlastním vyřízením vrátil, podací značku v jazyku českém i německém.

Dle názoru spr. soudu měl by stěžovatel na takovýto postup nárok jedině tehdy, kdyby připojení podací značky na rubrice podané současně s civilní žalobou bylo lze považovati za součást vyřízení jeho podání, t. j. jeho žaloby, neboť na použití menšinového jazyka při jiných úkonech úředních, jež nemají povahu vyřízení učiněného podání, stranám dle jazykového zákona nárok nepřislší.

Vyřízením ve smyslu § 2. jaz. zák. č. 122/20 lze však nazvati jen ony projevy úřední, které jsou pro stranu určeny. Podací značka však zpravidla nemá takovéto povahy, neboť jest dle svého účelu určena jen pro vnitřní potřebu úřední. Za jistých okolností může sice i tato podací značka nabýti povahy úředního vyřízení, jako na př. v řízení soudním podle § 62. odst. 4. jedn. řádu soud., kde totiž vytištění podací značky na podací rubriku stranou předloženou nahrazuje potvrzení o tom, že a kdy určité podání bylo u soudu učiněno. O takovýto případ však zde nešlo, na čemž ničeho nemění okolnost, že vrácení rubriky, opatřené podací značkou, mohlo snad fakticky míti pro stěžovatele význam, ježto se mu tím dostalo dokladu, procesními předpisy ovšem nezamýšleného, že a kdy žalobu podal.

### **Domovská příslušnost.**

(Z nálezu spr. soudu 25. VI. 1926 č. 13525.)

A. narodil se jako syn tehdy svobodné ženy B. Jako přirozený otec jest na základě vlastního oznámení v matrice zapsán C. Dále jest ve spisech založen oddací list, dle kterého C. pojal ženu B. za manželku.

Uvázil-li se, že legitimace dítěte nemanželsky zrozeného sňatkem rodičů dle občanského práva nastává uzavřením sňatku, že není vázána na to, aby manžel dítě manželčino výslovně za své uznal a o zápis sňatku nebo legitimace v matrice narozených žádal a že úřad, maje průkazy ve spisech, tento zápis v matrice z moci úřední může mařiditi, jest zřejmo, že rozhodnutí poukazujíc k tomu, že C. svého přirozeného syna A. dosud nelegitimoval, že proto A. následuje ještě v původní příslušnosti své matky, nesporně posoudilo nespornou skutkovou podstatu a že domovská příslušnost A. řídí se od sňatku B. s C., uzavřeného dle domovské příslušnosti jeho otce C.



## Poplatky ze soudního usnesení.

(Nález z 24. VI. 1926 č. 13446.)

Bod 1. § 16. zák. čl. XLIII/1914 stanoví, že poplatku podle § 14. nebo 15. podléhají výroky o nařízení exekuce na základě veřejnomotářské listiny. Poněvadž citovaný zákon nerozlišuje mezi exekucí uhrázcí a zajišťovací, jest zmíněnému poplatku podroben soudní výrok nařizující exekuci ať prvého či druhého druhu.

## Dávka z majetku. Podkarpatská Rus.

Dle nálezu spr. soudu 23. VI. 1926 č. 13214, rozhoduje o žádostech dle § 55. odst. 7. zák. o dávce z majetku na Podkarpatské Rusi hlavní finanční ředitelství v Užhorodě, jako stolice jediná a konečná.

## Státní občanství.

(Z nálezu spr. soudu 24. VI. 1926 č. 13303.)

Ustanovení § 41. zák. čl. L/1879 »Žena, která uherské státní občanství sňatkem s cizincem ztratila, buďž, jestliže ovdoví a jestliže bude na území uherské koruny do svazku některé obce přijata, nebo jí bude přijetí přislíbeno, k žádosti své nazpět přijata za uherskou státní občanku« vztahuje se toliko na případy, v nichž žena provdáním se za cizince, ztratila státní občanství uherské a nabyla sňatkem cizího státního občanství, t. j. jiného státního občanství než měla za svobodna. Ustanovení tohoto nemůže se proto dovolávat žena, jež byla před sňatkem uherskou státní občankou, provdala se za státního občana uherského, u které tudíž sňatkem ztráta státního občanství nenastala.

Dr. Th. Nussbaum, r. Najv. s.:

## Rozhodnutia Najv. súdu R. Č. S. vo veciach trestných.

Ciní-li pachateľ, aby zakryl páchané podvody, nepravé zápisy do obchodných kníh poškodeného, nezakladá táto okolnosť zvláštny trestný čin a je len okolnosťou prifažujúcou. (Zm III. 1038/25 z 11. XI. 1925.)

Obžalovanému J. A. bolo kladené na farchu, že ako výpomocný úradník (diurnista) okresnej robotníkov poisťujúcej pokladnice v B. v r. 1920 s tým predstieraním, že je on oprávnený členským nemocenským príspevkami vyberať od 23 firiem, vyzdvihol úhrne 41.236 Kč 12 hal. a pokial sa bezprávnym majetkovým ziskom opatrilo, pokladnicu ale poškodilo, ďalej že spáchal zločin pokračujúceho falšovania verejnej listiny dľa §§ 391., 392. trz. tým spôsobom, že obchodné knihy pokladnice zfalšoval, zaviedúc nesprávne zápisy do obchodných kníh. Toto falšovanie malo ten účel, aby sa obžalovaným vyzdvihnuté obnosy považovali ako už zaplatené, a tak nebolo zaplatenie týchže urgované a aby sa nesprávne vyzdvihnutie týchto peňazí nezbadalo.

Súd I. stolice uznal obžalovaného tiež vinným pre 15 zločinov podvodu dľa § 51. tr. nov., § 380., 383. odst. 2. trz. a pre 8 prečinov podvodu dľa § 50. tr. nov., § 380. trz. a pre zločin pokračujúceho falšovania verejnej listiny dľa § 391., 392. trz.

V dôvodoch uvádza, že pretože z týchto 23 prípadov len 15 prevyšuje 100 Kč, sedria len ohľadom 15 ustálila zločin podvodu, kdežto v 8 prípadoch ohľadom na obnos, len prečin podvodu, trest ale vymerala dľa úhrnného obnosu 4000 Kč prevyšujúceho v smysle 2. odst. § 383. trz.

Súdna tabuľa rozsudok I. súdu potvrdila. V dôvodoch podotýka:

Čo sa týka kvalifikácie, uznala súdna tabuľa, že kvalifikácia zločinov a prečinov podvodu dľa § 50. trz. a §§ 380. a 383. odst. 2. trz. je